

STERILIZACIJA IN KASTRACIJA MAČK

Z besedami »sterilizacija« in »kastracija« bi se moral, prej ali slej, srečati vsak skrbnik nerodovniške mačke. Mnogi so žal mnenja, da gre za nepotreben poseg, saj narava naj bi sama poskrbela za pravilno ravnovesje: močnejši preživijo, šibkejši pa poginejo. S tem, ko smo pred davnimi leti udomačili divjo mačko, smo jo spremenili v bitje, ki je popolnoma odvisno od človeka in prevzeli tudi skrb za njeno številčnost. »Naravo«, v kateri živi, pa smo nasičili z asfaltom in avtomobili.

KIRURŠKI POSEG

Sterilizacija in kastracija sta rutinska kirurška posega, opravljena v splošni anesteziji. Pri samičkah se odstranijo jajčniki in se tako prepreči proizvodnja jajčec. Pri samčkih pa se odstranijo testisi in s tem izvor sperme.

Poseg je možno opraviti ob katerikoli starosti, vendar je za žival najbolje v obdobju pred prvo gonitvijo oz. tik preden postane spolno zrela. Samičke običajno postanejo spolno zrele pri 4ih mesecih, samčki pa pri 6ih.

TEŽKO JE PREPREČITI PARJENJE

Mačke se gonijo 3x/4x letno, cikel traja 6-7 dni. Če se samica ne spari, se lahko gonitev kar nadaljuje v naslednjo. Samci zavohajo samico tudi do 3 km daleč in naredijo vse, da pridejo do nje. Če niso kastrirani, so namreč spolno aktivni vsakič, ko zavohajo gonečo se samico.

Brejest pri mačkah traja le 9 tednov, gonitev pa se lahko ponovno prične le 6 tednov po kotitvi mladičev. V vsakem leglu je lahko 5-6 mladičkov, kar znaša 18 novih muckov letno. Parček, ki se v idealnih pogojih 7 let neovirano plodi, skupaj s svojim potomstvom prinese na svet 420.000 mačk!

Sparijo se lahko tudi brat in sestra, mama in sin, oče in hči.

PREDNOSTI POSEGA ZA ŽIVAL

- ✿ S sterilizacijo zelo zmanjšamo tveganje za razvoj raka jajčnikov, maternice, seskov, za razvoj gnojnega vnetja maternice (piometre), mastitisa in pojava navidezne brejosti.
- ✿ Kastracija zelo zniža tveganje za razvoj raka prostate, testisov, za razvoj perianalni tumorjev in je nujna v primeru, ko se moda med razvojem ne spustita v mošnjo in ostaneta v trebušni votlini.
- ✿ S sterilizacijo/kastracijo zaščitimo muco pred spolno prenosljivimi boleznimi, kot sta mačji aids in levkoza, ki se največ širita s parjenjem in pretepi. Med parjenjem je žival izpostavljena tudi okužbam z bakterijami in zajedavci.
- ✿ Zgodnja sterilizacija/kastracija ne zavre rasti živali ter nima vpliva na normalno odraščanje in razvoj.

- ✿ Sterilizirane/kastrirane živali se manj potepajo, manj pretepajo, manjkrat izgubljajo in manjkrat končajo tragično pod avtomobilskimi kolesi, pod motiko jeznih sosedov, zastrupljeni. Veliko raje se zadržujejo doma in niso več tako posesivne do svojega teritorija.

PREDNOSTI POSEGA ZA VAS

- ✿ Ne bo vam več potrebno poslušati nadležnega »petja« gonečih samičk in kreganja samčkov, ki se borijo za izbranko. Hvaležni bodo tudi vogali hiše, saj bodo manjkrat markirani in odišavljeni, sosedski odnosi pa bodo boljši.
- ✿ Prihranili boste denar, ki bi ga drugače pustili pri veterinarju ali v lekarni za zdravljenje bojnih ran.
- ✿ Cena sterilizacije/kastracije je dostopna in zagotovo nižja od stroškov oskrbe celotnega legla.
- ✿ Iskanje novih domov za mladičke je vedno težje: odgovornih in primernih posvojiteljev je premalo, brezdomnih muc pa preveč.

Tako mali poseg naredi sobivanje z mačko prijetnejše, saj odstrani nekatera vedenja, s katerimi se ljudje težko sprijaznijo in zaradi katerih marsikateri hišni ljubljencek izgubi svoj dom in pristane v zavetišču!

PREDNOSTI ZA MAČJO POPULACIJO

Ljubitelj mačk ima rad vse mačke, ne le svojo. Stanje na področju zapuščenih živali je v Sloveniji in po svetu katastrofalno: zavetišča so polna, člani in prostovoljci društev za zaščito živali pa se ravnata tako trudijo poiskati dom še vsem tistim zapuščenim bitjem, za katere v zavetiščih ni prostora. Zaradi vsesplošne finančne krize je zapuščenih živali vedno več, saj ljudje ostajajo brez službe iz danes na jutri in si živali ne morejo več privoščiti. Slovenska zakonodaja dovoli usmritev živali, ki so nastanjene v zavetišču več kot 30 dni. Pomislite na to, da obstaja zelo velika možnost, da so to mladiči vaše živali ali njihovi potomci!

S sterilizacijo/kastracijo svoje mačke boste prispevali k zmanjšanju števila brezdomnih živali in evtanazij zaradi prepolnih zavetišč.

MOŽNI ZAPLETI

- ✿ Največje tveganje predstavlja anestezija, zato pred posegom veterinar žival skrbno pregleda in oceni stopnjo tveganja, med samim posegom pa spremlja življenjske funkcije (dihanje, pulz, bitje srca,...).
- ✿ Zaradi vpliva narkotikov se lahko pojavi bruhanje, omamljena žival pa lahko izbruhano hrano vdihne v pljuča, kar ima lahko zelo hude, tudi usodne posledice. Zato mora biti zanesljivo tešča (vsaj 8 ur pred posegom ne sme jesti)!

- 🐾 Žival si včasih po posegu rano zliže, posledično se ta vname ali šivi popustijo. Preventivno se lahko okrog vratu namesti zaščitni ovrtnik.
- 🐾 Žival lahko reagira na šivalni material. Reakcija se pojavi nekaj dni po posegu in navadno mine sama od sebe.
- 🐾 Vnetje mehurja, nastajanje sečnih kamnov in problemi pri uriniranju lahko nastopijo tudi pri nekastriranih samcih, zato niso povezani s samim posegom.
- 🐾 Če v telesu ostane delček delujočega jajčnika (slabo opravljen poseg), se lahko žival še naprej goni in je potrebno poseg ponoviti.

Možni zapleti pri sterilizaciji/kastraciji so torej podobni kot pri vsakem kirurškem posegu v splošni narkozi, vendar je ob dobrem veterinarju, ki uporablja sodobne kirurške metode in upošteva varne anestezijske protokole, strah popolnoma odveč.

ZMOTNA PREPRIČANJA

- 🐾 *Muc po posegu se bo zredil in postal len:* Temu se izognete, če prilagodite kvaliteto in količino hrane in priboljškov ter poskrbite za dovolj gibanja.
- 🐾 *Samica mora vsaj enkrat imeti mladiče:* Dokazano je, da so samice, ki so bile sterilizirane pred prvo gonitvijo bolj zdrave od tistih, ki so bile sterilizirane kasneje. V kolikor se s to trditvijo strinja tudi vaš veterinar, vam toplo priporočamo menjavo le-tega.
- 🐾 *Sterilizirana/kastrirana žival ne lovi več miši:* Če je bil muc dober lovec pred posegom, bo tak tudi po posegu.
- 🐾 *Ker je moja muca rodovniška/»čistokrvna brez rodovnika«/zelo podobna rodovniški, mora imeti mladičke:* Resno vzrejanje mladičev zahteva ogromno časa, znanja in je povezana z visokimi stroški, zato to raje prepustite prvim vzrediteljem.

ZAKONSKI VIDIK

- 🐾 *11. člen Zakona o zaščiti živali: Skrbnik hišne živali mora z osamitvijo, kontracepcijo, sterilizacijo/kastracijo živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali oz. tistih živali, katerim ne more ali noče zagotoviti oskrbe po tem zakonu.*

Glede na to koliko živali je v tem trenutku v iskanju doma in koliko jih izgubi življenje zaradi prezasedenosti zavetišča, v kategorijo »nezaželenih« živali spada vsak nerodovniški mladič vaše živali, kateremu boste iskali nov dom.

- 🐾 *11. člen Pravilnika o zaščiti hišnih živali: Obdobje med dvema zaporednima kotitvama pri isti samici ne sme biti krajše od 290 dni, v nasprotnem primeru se šteje, da gre za preobremenjevanje živali. Za preobremenjevanje živali se šteje tudi, če samica koti pred 14. mesecem starosti.*

Samička lahko ostane breja že pri starosti 4ih mesecev! Nekatere so tako drobne in slabo razvite, da kotitve ne preživijo. 290 dni je približno 9

mesecev, gonitev pa se lahko ponovno prične le 6 tednov po kotitvi mladičev.

- 🐾 *36. člen Pravilnika o zaščiti hišnih živali: Mačjih mladičev ni dovoljeno odvzeti od samice pred dopolnjenim 12. tednom starosti.*

Mladički, ki so z mamicco do 12. tedna, imajo boljši imunski sistem in so bolj psiho-fizično razviti. Legla do te starosti ne ločujemo niti v primeru, da so brez mame, saj družba bratcev in sestric veliko vpliva na socializacijo.

- 🐾 *4. člen Zakona o zaščiti živali: Mučenje živali je: – vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju; – nepotrebna ali neprimerna usmritev živali.*

Kakršno koli pobijanje mladičkov je torej kaznivo in tudi veterinar ne sme evtanazirati zdravih živali, četudi so novoskotene!

Vsaka od naštetih kršitev vas lahko stane od 400-800€ kazni, za nepotrebno usmritev zdravih mladičkov pa je predvideno tudi 1 leto zavora! Nikar ne mislite, da »itak me nihče ne bo odkril«. Veliko prostovoljcev preverja stanje na terenu, prebira oglase in brez težav prijavi neodgovorne lastnike. veterinarskemu inšpektorju

Bodite odgovoren lastnik in naročite svojo žival na poseg pri svojem priljubljenem veterinarju čim prej!

PROSTOŽIVEČE MAČKE

V naši okolici živi ogromno prostoživečih mačk, težko je preračunati njihovo približno število. Tiste, ki so že sterilizirane/kastrirane, imajo odrezan vršiček ušesa, da se že od daleč vidi ali so »porihtane«.

S sterilizacijo/kastracijo prostoživečih mačk preprečimo njihovo nekontrolirano razmnoževanje, zajezimo genetske in spolno prenosljive bolezni, poskrbimo za okolico (manj uničenih fasad, gredic) in povečamo strpnost ljudi, ki do teh živali ne gojijo nobene simpatije.

V kolikor v vaši okolici zagledate nikogaršnjo muco, ki nima označenega ušeska, takoj obvestite pristojno zavetišče (če ne veste katero je, pokličite 112). Zavetišče je dolžno divjo muco uloviti, sterilizirati in vrniti v okolje ali evtanazirati, če je bolna, občina pa je dolžna kriti nastale stroške. Če se zgodba ne odvije tako kot bi se morala, skušajte se dogovoriti z občino ali pogodbeno vet. ambulanto. V primeru nesodelovanja se obrnite na vet. inšpektorja. Ne čakajte, da iz 1 muce jih nastane 20!

Društvo Mačja Preja
Vanganelška 2, KP
030 926 440

macja.preja@gmail.com
info@macja-preja.si
www.macja-preja.si
www.facebook.com/macja.preja

TRR: SI56 1010 0005 1987921
(odprt pri Banki Koper d.d.)
PayPal: info@macja-preja.si